

ȘCOLILE DE MESERII DIN BASARABIA (SFÂRȘITUL SECOLULUI XIX – MIJLOCUL SECOLULUI XX)

*Elena MADAN, lector univ.,
Universitatea Tehnică a Moldovei*

Unele din primele școli de meserii de la sfârșitul sec. XIX, au apărut la inițiativa și din mijloacele Zemstvei Guberniale și ale celor regionale. Adunarea a XI-a a Zemstvei Guberniale Basarabene din ianuarie 1880, a hotărât crearea a 7 clase de meserii, câte una în fiecare județ. Drept exemplu, ar fi Școala de meserii din Râșcani, care s-a specializat de-a lungul anilor în fierărie-tâmplărie, rotărie-dulgherie, absolvenții ei activând ulterior fie în sectorul economic, fie în diverse ateliere din orașele, inclusiv atelierele căii ferate, fie și-au deschis ateliere proprii.

Un alt motiv pentru deschiderea unei școli de meserii era cererea localnicilor. Un astfel de exemplu îl reprezintă școala de meserii din localitatea Mingir, din jud. Ismail, deschisă în anul 1889, susținută de către Ministerul Învățământului de atunci.

Trebuie de menționat că, până în 1896, numai în județul Hotin au fost deschise 17 clase publice de tâmplărie, cizmărie, croitorie. Iar datele din 1914 indică faptul că, în fiecare județ, din Gubernia Basarabia, în afară de cel de la Ismail, se aflau clase meșteșugărești.

Școlile de meserii din Basarabia nu reușeau să acopere necesitățile tehnice ale gospodăriilor țărănești din județe, astfel sistemul social-economic basarabean nu beneficia suficient de pe urma activității lor. Mulți dintre cei care lucrau în atelierele specializate nu aveau școală de meserie, iar învățarea meseriei se prelua din tată în fiu sau prin ucenicie la un meșter din localitate. Aceste cunoștințe căpătate de viitorii meșteri, deși nu erau oficializate, aveau rolul de pregătire a tinerilor pentru a însuși o meserie, ca o școală neformală.